

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan, izven ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Peterburg 24. avgusta. Iz Gornjega Studena se oficijalno poroča 23. avgusta: Ruska vojska v Šipki-soteski je 21. avg. junaško odbila deset turških napadov. Potem so bili samo manjši boji. Denes po noči so prišle ruske pomočne vojske v Šipko. Naše izgube primerno niso velike, turške izgube so strašno velike.

Carigrad 23. avgusta. Govorica gre, da se je Sulejman polastil Šipke-soteske, in da bi bili Rusi, ki so stali pred sotesko Demirkapu, odšli.

Porta je baje v Atene poslala noto, v katerej očita, da se preveč množe grški razbojniki.

Telegrami Mehemed-Alija potrjujejo pobitje Rusov pri Djumi 22. avgusta, kateri so bili z velikimi izgubami odbiti in so dva kanona izgubili.

Pri Larissi je bilo 200 grških brigantov uničenih.

Atene 23. avg. Na otoku Kreti je vstaja začela se. Usmrtenih je bilo 30 Turkov in 17 kristijanov.

Peterburg 23. avg. Oficijalno se iz Gornjega Studena poroča 22. t. m. Vsi napadi Turkov na Šipko so bili dozdaj odbiti. General Radecki gre tja na pomoč.

Turki so denes ponovili svoj marš iz Lovaca proti Selvim. Od Ruščuka, Razgrada, Šumle in Eski Džume poskušajo Turki zveze ruskih prvih straž pretrgati.

Dunaj 23. avgusta. „Pol. Corr.“ poroča, da je dobil naš poslanik grof Zichy nalog, pridružiti se vsem korakom,

katere bode storil nemški poslanik v Carigradu zavoljo neusmiljenosti, ki jih turških vojaki delajo na ranjenih in ujetih Rusih in Bulgarih. Enak korak je storila italijanska vlada.

Srbska vlada je tihe ukaze dala okrajnim načelnikom, naj se mobilizira milica.

Carigrad 22. avg. Telegram komandanta iz Janine poroča vtorek o bitvi z grškimi razbojniki na meji, kateri bi bili tepeni.

Dubrovnik 23. avg. Pri Črnem potoku se bosenski vstaši pod Golubom uže tri dni ostro bijejo s Turki. Resultat dozdej nij znan.

Vojska.

Zdaj imajo pa Turki svojo Plevno! Desetkrat so napadali z naskokom utrjene Ruse v klancih balkanskega prehoda pri Šipki, in desetkrat so jih Rusi junaško odbili. Pri Plevni so Rusi — po angleških poročilih samovidcev — osemkratno „smrtno hojo nastopili“ in zavoljo tega toliko ljudi izgubili. Zdaj so Turki poskusili, kaj se pravi vojevati proti utrjenemu sovražniku in razumljivo je, da imajo izgube „strašno veliko“ („ungeheure Verluste“, kakor pravi korr. bur. v svojem telegramu). Velikanski pomen tega odbitja turškega napada na najbolj izpostavljeni ruski oddel bode se stoprav v nekoliko dneh pojasnil.

Sicer se iz turškega, večjidel lažnjivega vira, iz Carigrada poroča, da tam „govorica (!) gre“, da je Sulejman pri Šipki zmagal. Ali to nij nič. Tacih neosnovanih „govoric“ smo uže dosti čuli iz Carigrada, a nobena se nikoli nij potrdila. Sulejman sam je prej telegrafoval „govorice“, da bode brz in brz v Cetinjah, pa ga je kmalu zmanjkalo s krvavim nosom z meje Črnogorske. Ravno

tako so nam znane lažnjive turške govornice o Ardahanu, o Dunavu, o Küstendži itd. Ruskim oficijalnim telegramom pa morajo celo sovražni listi priznavati, da so vedno suhoparno resnični bili, torej vemo, komu verjeti.

O zadnjem kanonskem boji mej Ruščukom in Gjurgjevim se piše, da so turške strelbe letele črez vse mesto tako, da je ogenj veliko škode naredil. Pa tudi ruski kanoni so mesto Ruščuk močno razdeli.

Iz Brlina se v „Times“ telegrafira: Nemška vlada je Grškej prodala 2,600.000 patron za chassopot-puške, ki so ostale iz vojne 1870 leta.

„Pol. Corr.“ poroča iz Bukurešta 22. avgusta: Vest, da so Turki Küstendže posedli, je popolnem napačna. Küstendže so Rusi jako utrdili in s težkimi trdnjanskimi topovi armirali. V Dobruži se Zimmermannov kor vedno pomnožuje. Pri Tekli, ne daleč od Črnevode, kampira 5000 Egipčanov. Rusi se v vsej Rumuniji pripravljajo za pozimsko vojevanje; sklepajo s trgovci pogodbe in delajo skladišča za živež v Turn-Severinu, Zimnici in Turnu-Magureli.

O možnosti zimskega bojevanja piše nekdo iz Galaca v dunajsko oficijalno „Pol. Corr.“ pismo, ki obravnava položje na bulgarskem bojišču. Kar se tiče ruskega vojevanja, pravi dopisnik, se ne daje več dolgo odlašati, kajti le dva meseca še ostajeta za večje bojevanje v Bulgariji. V teh dveh mesecih ima rusko vojno voditeljstvo jako mnogo storiti, ako hoče odločenja še pred zimo. Kljub vsej eneržiji nij verjetno, da se bode ob jesenskem bojevanju mogel še enkrat Balkan prekoračiti, kajti ruska vojska se zaradi slabih potov le jako težko dalje pomiče. Bojevanje po zimi pa v Bulgariji sploh nij

Lintek.

Na planinah!

(Piše Fr. H—ški.)

(Dalje.)

Vse drugačno lice pa dobode večer, kadar obiščejo planinarice možki, kar se navadno godi ob sobotih večer, ko pridejo drvarji, kopačarji in drugi fantini po dovršenem tedenskem delu k svojim ljubimam na planine. Dolgo časa pogrešana družba se radostno sprejme; in tedaj je vse živo, vse omlajeno; sloboda in sloga vlada mej njimi, in pozabljeno je vse prejšnje trpljenje.

Majarice, bivajoče cel poletni čas na planinah, so jako priprosta bitja; malo znajo o vnanjem svetu, planina jim je ves delokrog in rejena živina vse njih bogatstvo, akopram ne njihovo, vendar pa gospodarjevo, kojemu so one popolnem vdane. In gotovo, da kedar

se vrnejo v nižavo, uže s težkim srcem pričakuje pomladi, ko bodo dvigala se njihova prsa slobodnejše, povoljnejše — na planini.

Vsled dolgega bivanja na planinah se jim je i um jako izbistril, posebno kar se tiče prirodnih prikazkov, postavim o vremenu, o natanki določitvi časa, je li ugoden čas, da bi se pustila živina na pašo itd. Posebno določeno ti to razlože starčki, koji imajo v tem uže večletno prakso. Dalje bi mislil človek, da je to od družih ljudi ločeno ljudstvo surovo, neomikano; a prepričan se bodeš nasprotnega, ako ti je le sreča tako mila, da zaišeš v njihovo družbo. Tu ti vlada v prvej vrsti gostoljubnost, koje zaman iščeš v takovej meri tam doli v nižavi. Majarice se znajo tako urno in spretno obnašati, da sem kar strmel; a vprašavši jih odkodi to, odgovorile so mi, da to mora biti, ker drugače ne znajo. Tedaj vpliva na nje narava sama v tolikej moči, da one same izpoznajo, kaj da je dobro, in po-

trebno, da znajo one same od sebe razločevati pristojnost od nepristojnosti, in da vedo ceniti omiko in njene posledke. Vsaj pa i nijso brez vsacega poduka; mnogo obiskovalo jih je uže šolo, kjer so se privadile brati, da ne rečem pisati; in lastna marljivost, lastni nagib do branja, izpodbuja jih, da vzemo o prostih urah kako knjigo, akopram le molitveno, v roko, ter čitajo v njej. In vse to pripomore jim mnogo k duševnemu izobraženju. Se ve, jih je pa še mnogo iz one dobe, ko šol še nij bilo, in one kaj rade čujejo o vedah. Vse to varuje jih pa pred pozabljenostjo do Boga, kajti, skozi cel čas bivanja na planinah one ne vidijo cerkve, tim manje so pri kakej maši. Na planinah pa i nij razločka mej delavnikom in nedeljo ali praznikom, marveč se vrši delo za delom, bodi si v nedeljo ali kakov drugi dan. Da pa se spominja vsaj njihovo srce gospodovega dneva, to je gotovo, in da vsaj zvečer obilo pomolijo, to je istina.

možno, tako, da bi morala ruska armada v Rumuniji in Bulgariji zimske stanove napraviti. Potlej bi se tudi zaradi elementov moralo skleniti primirje. Zato hoté vojaški krogi na vsak način sedanjemu prenehanju uren konec storiti. Rusija hoče še te jesenske mesece, ki so za vojne operacije ugodni, porabiti z napenjanjem vseh močij.

Turki pa se tudi na vso moč napenjajo, da bi se Rusom dobro postavili. Iz Carigrada se poroča, da Šakir-pašev oddeljenje onstran Balkana šteje 15—20.000 mož. Efektivni stan bode znašal 50.000 mož. Iz Carigrada odhajajo vsak dan pomnoženja. Vsi mustehafizi in prostovoljci iz Azije se dirigirajo v Adrijanopol in Jeni-Sagro. Človek bi dejal, da Turki iz zemlje rastejo. V luko pride vsak dan 4 do 5 ladij z rekruti natlačenih. Vse te ladije urno svoje živo blago izkrcavajo, pa hodijo po drugo na obale marmarovega morja in arhipela. Vsakdo se čudi, da se mobilizacija vrši tako urno. Strah, ki je vladal zadnje tedne v Carigradu, pojema. Pomirilo je Turke to, da so Rusi z adrijanopeljske ceste pomaknili se nazaj.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. avgusta.

Cesar je 22. avg. prišel iz Išla na Dunaj, kjer ostane le do konca tega meseca, septembra bode pa šel k velikim manevrom na Češko in Ogersko. Pred odhodom bode še velik ministersk svet.

Hrvatje se vprašujejo, ali bode letos njih sabor ali ne bode. „Obzor“ sicer brani Magjare, da oni shoda ne sabora ne brane, a menimo, da denes vsak človek z roko potiplje, da se hrvatski zastop samo zaradi tega ne snide, ker Magjari ne dovoljujejo. Žalost, da je tako.

Tudi **ogerski** Srbi bodo v Sremu naredili tabor, na katerem se bodo izrekli za rusko-slovansko delo in proti Turkom.

Vnanje države.

Rumunija je vendar z Rusijo sklenila, kakor se uradno iz Bukurešta poroča, jako ugodno vojaško konvencijo, in sicer definitivno. To je najnovejšo poročilo iz vesti in poročil bogatega Bukurešta.

O **Srbiji** se čujejo vsak dan drugačne vesti, ki se vedno sučejo okolo vprašanja, da-li stopi Srbija v akcijo, ali ne. Ministerska kriza je končana, Stevča-M. hajlovič ostane ministerski predsednik in ga bode Ristić le toliko časa nadomestoval, dokler bode oni v kopelji. Krizo je prouzročila opozicija v skupščini, a knez jo je baje vselej odstranil.

Na **Francoskem** se je v ponedeljek začelo redno zasedanje generalnih svetov. Ker se pa v zbornici proračun še nij bil sklenil, torej tudi ti sveti ne morejo razdeliti davkov, kar je njih poglavito delo. Zasedanje torej ne bode dolgo časa trajalo. Tudi se jim prepoveduje, v politiko mešati se.

Neko depešo, ki je te dni došla v Berlin, je **nemška** vlada nesporejvši jo odbila. Nasprotno pa je, kakor oficijalni „Reichsanzeiger“ javlja, vsled ruskih poročil o turških zverstvih, porti genfsko pogodbo krepko zabičila. Tudi cesar noče turških tožb kar nič slišati in hoče Rusiji naprvo s tem pomagati, da se proti Turčiji začne diplomatska vojska.

Bismarck je še v Berlinu. Morebiti nij slučaj, da se ob enem njegov organ „Nordd. Allg. Ztg.“ novinarsko vojuje s Turčijo. Znano je, da Bismarck visokej porti ne prija prav posebno. Lansko leto nij hotel sprejeti Edhem-paše, sedanjega poslanika sultanovega, Suddulah-pašo pa tudi pri vsakej prilici jako porogljivo prezira.

Dopisi.

Iz Črnomoja 22. avg. [Izv. dop.]

Rojstveni dan našega cesarja se je tudi letos pri nas pri farnej cerkvi slovesno praznoval. Se ve da so bili le Slovenci, ki so okinčali sè svojo mnogobrojno navzočnostjo našo cerkev, ker nemčurjev pri nas nij, razen par ponemčurjenih „lačenbergerjev“, katerim Kočevjarjevi „fufci-garji, hundertarji in fünfhundertarji“ ne smrde, ampak diše po nemškem rajhu, ljudje, ki zastonj sanjajo od večjih plač za zasluge, katere so si pri zadnjih volitvah zaslužili.

Zvečer se je tudi v čitalnici cesarjeva rojstvenica s tombolo, s petjem cesarske himne in s plesom slavila, se ve da, tudi tam nij bilo nemčurjev navzočnih.

Iz Velikih Lašč 23. avgusta.

[Izviren dopis.] Sedaj, ko pišem te vrstice, pa zdihuje in plaka skoro cela vas Kompolje (v Dobrépoljskej fari), kajti z malo izjemo, morebiti komaj 3—4 hiše, — vse druge so v malo urah postale žrtva neusmiljenemu ognju! Nij še pretoklo 24 ur (reči smem, samo polovico), odkar se je marsikateri zadovoljen in vesel v svojem družinskem krogu — o mraku 22. avgusta — radoval, a kar mu žile pretrese strašni klic: „Ogenj! Gori!“ Misliti in še manj popisati se da strah, ki ga provzročé uže tako na vse strani zatiravanemu — ubogemu kmetu, — te besede. In kaj li more hujšega za njega biti, nego ta nesreča o času, ko je ravno spravil večino (rekel bi), pridelkov, ki mu jih je izjemno dobra letina daro-

vala, mej tem, ko je prejšnja leta moral vse to si z denarjem — ki ga pa tudi tako primanjkuje — priskrbovati.

O tej uri, ko vam to poročam, mi drugo prav za prav še nij vse znano; niti ne, koliko posestnikov je nesrečnih (praviijo, da okolo 70!), ne število upepeljenih poslopij, in če je bil kateri zavarovan. Če vam bode všeč, hočem o tej žalostnej katastrofi kaj bolj natančneje pozvedel, in potem vam takoj sporočim. (Ustrežete. Ur.) Hišnim posestnikom, in zlasti pa gospodarjem na kmetih, kjer je večina poslopij z nesrečno slamo pokrita, pa kličem prijazno: Ne glejte na par krajcarjev, in ne zamudite niti trenutka, ter zavarujte vendar svoja poslopja sedaj, ko je vam prilika dana, ker sami ne veste, kedaj vas pušica nesreče, zlasti pa — ognja zadene. Kaj pomaga kesanje prekasno!

Iz Gorice 23. avg. [Izv. dopis.] V predvčerajšnji številki dunajske „turške svobodne židovke“ se je oglasil neki, baje tudi židovsk dopisnik, ter neumno poroča svojim turškim bratom, da Slovanstvo pri nas propada in da tudi goriški Slovenci hirajo. Prav po turško-ardahansko pravi, da so se štiri društva v jedno zjedini in še to društvo nij moglo pri zadnjič sklicanem občnem zboru sklepati zaradi neudeležitve. Prvič moram bedastemu dopisniku povedati, da v Gorici nijso nikdar eksistirala štiri politična društva, drugič, da so i italijanska in drugod nemška, — ker v Gorici nemate gospodje Nemci ne pedi terena za svoj „rajh“ — društva večkrat sklicevala občni zbor brez vspeha. Filodramatično društvo (Società filodramatica) je moralo pred ne dolгим odložiti občni zbor radi neudeležitve — končno je baje zaspalo. „Pressin“ dopisnik je to najbrže povzel iz dopisov o goriških Slovencih v „Sl. Narodu“ in „Soči“, kjer sami priznavamo neko malomarnost, a „propada“ boš čakal ti in tvoja turška tetka še dolgo zastonj.

Goriški Slovenci se zavedajo, da so Slovani, okolica je skozi in skozi narodna, mladina je navdušena, le pravega voditelja jej začasno manjka. Povedati mi je tudi, da mi odkrivamo narodeve rane odkritosrečno. V naš narod nij še prodrli nemški „švindeli“, kateri se nahaja celo v tako hvaljenej nemški kulturi, v vašem pseudo-liberalizmu. Mi ne prodajamo, tem manj še „švindlamo“ sè svojim prepričanjem. Nas ne preobrne ne turšk, niti kak drug denar, kakor vašo „turško novo svo-

Kdor pa hoče uživati vso krasoto in maleričnost planinskega življenja, oni naj ostane brez noč na planinah. Ko se nagne solnce k zatonu in solnčni žarki skozi vejevje prodiraje razsvitljajo vso planino in njene koče, tedaj se vračajo krave, jalovci in pastirji z ovčami domov.

Na ušesa ti bije žvenkljanje zvoncev, vmes pa prodira mukanje vračajoče se živine. Tu vpije pastir nad zašlo kravo, tam zopet zavrača ovce iz vrta. V hlevu je uže vse pospravljeno in napravljeno in majarica čaka uže sè žetanjem pred hlevom. Ogledovaje vse to stori ti velikansk utis v tvojo domišljijo. Hotel bi vse to naslikati, prav natanko in prav z bujnimi obrisi in bojami, da bi i drugi svet znal o tej naravnosti.

Ko pa je vse delo pri kraji, ko se snidejo majarice in drugi možaki v kakej koči, ondaj pa se še jedenkrat oglej po planini in najdel bodeš smrtno tihoto. Le tu in tam da-

leč v gozdu zatuli kak volk; v obližji se čuje ukanje kakega čuka ali sove; iz bližnje koče pa prodira veselo rajanje mladih in pa še celo starih. Obide te neka groza, kakor, kadar se nahajaš o polu noči sredi pokopališča, in ako se izdrami iz polastujoče se zamišljenosti kaka mimo leteča lisica, ali kakov zajec, stresnil se bodeš mislé, da je uže po tebi. Na um ti pridejo pripovedi o gorskih možeh, o gorskih vilah; tamkaj onstran potoka kvišku štrleče pečevje zazdi se ti grad — podrtina nekdanj slavnega gradu; na pragu stoji deklica, bela, nežna, ki te kliče in vabi, da bi jo rešil; sam ne veš, kako prekoračiš potok; naenkrat stojiš pred podrtino, pred zakleto deklico; a glej prevaro.

Mesto gradu, mesto razvaline najdeš tu le golo skalovje; mesto lepe devoyke zagledaš le od mesečne svitlobe obsijano brezo! Kaka prevara; a le zbog tvoje domišljije! Pogledaš dalje, samo skalovje; obide te neka

groza! Rad bi šel nazaj; a kam in kod? Tam v daljavi na desno se nekaj sveti. Morda je rešitev mogoča? Ideš bližje; sredi gozda je velik kup, iz njega šviga plamen in se vali dim; poleg ognja sedi živa stvar, črna ko oglje, in še celo puši iz male pipice. Še enkrat se spomniš tistega pogorskega moža — in glej, ta čudna stvar te ogovori in še celo prav prijazno vošči dober večer. Strah te mine, upaš si bliže in takoj izpoznaš, da je to kopiščar, kup pa kopišče, kjer ta starček žge oglje. Vsedeš se k njemu in on ti — vesel take družbice — prav radovoljno začne razkladati o svojem življenji, o žganji oglja, o kopiščih in njihovej napravi. Pove ti o vremenu prihodnjega dne, o prigodih svojega življenja, važnih in nevažnih, kako zal mladenič je bil in kako rade so ga imele majarice; kako je ljubil ono; kako je hodeval vasovat na planine. Ne bode pozabil povedati tistekrati, ko so ga nedavno prijeli žandarmi, zbog

bodno vlačugo," nego pripravljeni smo žrtvovati vse za narod svoj in za njegove svete pravice. „Soča“ izhaja že 8 let in bode, če Bog da, še izhajala, a prijatelj, kje je vaša nemška „Görzer Zeitung“, s katero ste po kratkem životarenji dvakrat propali s svojimi 80 naročniki, ter jo je urednik pobrisal, videč, da v Gorici nij polja za nemški „raj“, drugzega pa itak nemate kaj pokazati v Gorici, za kar bi vam Bismark medaljo poslal! Torej bodite drugopot malo previdnejši in ne dajajte sami sebi takih zaušnic.

Iz Poljanske doline 21. avg.
[Izv. dop.] Proti koncu pretečenega in v začetku tega meseca so bile prišle nevesele novice z našega rusko-turškega bojišča o ruskih „neudačah“ pri Plevni. Nekateri Slovonom sovražni listi so že poročali, da je Rusija „pobita“ in rešenje orijentalnega pitanja zopet odmakneno za mnogo let ali pa za vselej. Tudi tu v naši dolini je neki človek, kateri sicer nij tukajšnji domačin in ga še denes nečem imenovati po njegovem imenu in stanu, pripovedoval novico, da je „Rusija izgubljena.“ (Russland ist verloren). Uže nas je nekoliko navdajala žalostna misel, ko smo brali turške oficijalne in posebno privatne pretirane telegrame o velikih turških zmagah po raznih časopisih, da bi Rusija morda res utegnila biti zmagana, predno jej pridejo nove sile na pomoč ter odstopiti od rešenja orijentalnega vprašanja osvoboditve turške-slavjanske raje; a vendar popolnem še nijmo bili izgubili upanja, da se še stvar zamore na boljše obrniti. Kmalu se je pojasnilo od ruske strani, da izgube nijso bile tolike, kakor so Turki poročali, ter prišlo veselo naznanilo, da sveta slavjanska Rusija ne misli odstopiti od začetka vojevanja, in da je poklicala nove vojne sile iz svojega središča na pomoč, ter da ne misli le povečšati vojske na evropskem bojišču, temuč podvojiti. Zdaj uže čitamo po časnikih vesele telegrame in poročila, da se velike ruske pomočne vojske uže prevažajo na kraje bojišča. Sveta Rusija, zmagana pri Plevni, nij za en trenotek obupala, ampak ohranila trdno voljo, dovršiti svojo začeto, jako težko, pa človekoljubno zadačo osvoboditve slovanske turške raje. Dosedanje zmage pri Plevni ne bodo Turkom nič koristile, temveč škodile, ker je vsled njih Rusija svojo vojsko zelo pomnožila; in Turki sadu zmage tudi nijso do časa porabili, dokler nij

Rusom prišla pomoč, zdaj ga niti porabiti ne morejo. Dobro je bilo za Rusijo, da Turki nijso napali njih vojske po plevenskej „neudači“, ampak pustili orožje počivati tako dolgo, da so uže poklicane ruske vojne sile deloma prišle na bojišče. Mi pristrčno želimo zmage ruskemu orožju in cenimo rusko vojno delo ravno tako, kakor Rusi sami in naše narodno časopisje je ravno tako vneto za osvoboditve, kakor, ruski časnik „Ruski Mir“, kateri piše v št. 199: „Delo, katero je začel ruski car uzajemno s svojim narodom, — je delo božje slave, a ne človeške.“

Čudno je zadnji čas zasuknila se res angličanska politika. Še pred malo časom so se z vso eneržijo pripravljali na boj, ter časniki so raznašali vest, da čas nij več daleč, da tudi Anglija pojde v boj zoper slavjansko Rusijo. Slovanom sovražna „Deutsche Zeitung“ je ob času plevenske „neudače“ obširno opisovala angleško vojno moč na morji, s pristavkom, da je važno poznati zdaj angličansko veliko vojno moč na morji, ker Anglija skoro gotovo kmalu stopi v akcijo zoper Rusijo. Zdaj, po turški vspehih pri Plevni, pa naenkrat odpasuje svojo vojno sabljo in se ogrinja z oblačilom miroljubnosti in poštene neutralitete. Kdo bo morda mislil, da zato, ker smatra Turčijo za dovoljno se ubraniti ruskim napadom. Nij verjetno, saj se stanje turške vojske zdaj nij zboljšalo, ampak poostrilo; Turčija bi ravno zdaj, ko pomnožena ruska vojska plane na njo, bolj potrebovala pomoči, nego kadar si bodi popred, tembolj, ker še Srbija in Grecija misli stopiti v boj za osvoboditve svojih bratov po jeziku in krvi od turškega zatiranja, živčih v turškej državi. Po našem mnenju so vse angličanske vojne grožnje in priprave imele le namen. Rusijo strašiti ter jo tako prisiliti, podpisati Turkom in Angličanom ugodni, za turške Slovane pogubilni in za vse Slovane jako škodljivi mir. Zdaj pa, ko sveta slavjanska Rusija po plevenskej neudači nij bila pripravljena sklepati miru, so začeli svoje uže razpostavljene vojne straže nazaj klicati in razglaševati svojo neutraliteto. Sicer vsem obetom Angličana bi bilo še jako malo verjeti; pa Anglija more le malo vojakov na noge spraviti in njene razmere v Indiji in s severo ameriškimi združenimi državami nijso najugodnejše, ter bi se v teh krajih, če Anglija svojo vojsko Ru-

som nasproti postavi, znali zgoditi prigodki, angličanskim intersom jako neugodni.

Po plevenski „neudači“ je bilo brati v mnogih nemško judovskih in magjarskih listih, da Turčija še nij tako slaba, kakor se je mislilo, da ima torej še vedno pravico eksistirati v vrsti evropskih držav. Čudna logika teh nemško-magjarsko-judovskih lažiliberalecev. Turčija, katera je v gospodarstvenem in moralnem obziru uže popolnem podkopana, bi morala ostati v Evropi samo zato, ker je še zmožna nadaljevati taka grozodejstva, kakoršna je več dopisnikov tujih listov v pravilno spisanem protokolu obznačilo svetu in zavirati kulturo po balkanskih deželah. Po našem, kakor po mnjenji vsakega človekoljuba je, če je Turčija res v vojaštvu še tako močna, kakor ti turkoljubi pišejo, potreba, tem prej ko je mogoče, jo izriniti iz vrst evropskih držav, da turški redni in izredni vojaki ne bodo več morili miroljubnih kristjanskih prebivalcev slovanskega in grškega naroda na balkanskem polotoku. Mi se trdno nadejamo, da ruski car in ruski narod se ne bosta nobene, še tako velike žrtve vstrašila, da dosežeta svoj blagi namen.

Mej našim narodom se še mnogo narodnih pesen popeva o turških bojih, ktere so uže deloma natisnene in raztresene po raznih knjigah, deloma pa še ne. Želeti je, da se bi te pesni zbrale in v posebnem zvezku na svetlo dale, kateremu bi se še lahko pridejalo nekoliko hrvatskih in srbskih enacega zapopadka; ravno tako, kakor so ruski pisatelji izdali zbirko pesnij raznih slovanskih narodov pod naslovom: „Otgoloski Slavjan“, o težnjah Jugoslovanov in njih upanji o spasenju. Taka zbirka slovanskih narodnih pesni bi bila priča, kako so naši pradedi mislili o turškem vprašanju ter bi budila narodno zavest po kmetih, mestih in trgih.

Ruski nevspehi pri Plevni in njih sedanje velikanske bojne priprave zamorejo tudi nam Slovincem biti dober nauk za prihodnost. Tudi pri nas so zmagali slovanski sovražniki, sicer ne Turki, ampak njih prijatelji, nemški ustavoverci pri volitvah v kranjski deželni zbor. Kakor sveta slovanska Rusija nij po svojih neizgodah obupala, ampak se vedno z večjo eneržijo pripravlja na rešitev orijentalnega vprašanja, tako tudi mi, slovenski rodoljubi, ko smo propadli pri letošnjaj volilnej borbi, ne smemo obupati na končno stvar,

tega, ker je žgal oglje iz graščinskega lesa; ko ga je opomnil žandar se do sitega najesti, predno gre ž njim. Prav natanko opiše, kako ga je gnal skoz Kranj, črnega ko zamorca, kako so ga Kranjčanje gledali, kako so ga potem zaprli in mu dva dneva nič jesti dali.

Vse to in še mnogo drugzega povedal ti bode kopiščar, priprost sin narave, s tako gorečnostjo in s tako vzvišenim glasom, kot da bi šlo za bog vedi kaj; a vse to ti pripoveduje on s prav domačimi, čistimi besedami. In ko ga zapustiš, ne more kaj, da te ne povabi na obili obisk, da te ne posvari pred kako nesrečo na poti. — Gotovo se ga boš spominjal še dolgo pozneje.

In ko prideš nazaj, je okolica še mrtveja, a v koči še vedno vse burno. Kmalu pa se i ta družbica razide, in lehkno noč voščoč, poiščeš si i ti v kakih svislih na senu prenočišča, in vsled mnovega prestanka brzo zaspiš; a to spanje je zopet le ponavljatev preteklega dneva.

Ko pa se zjutraj izbudiš in vidiš skozi špranje uže solnce vzhajati, vstaneš ter zapustiš svisli. A kako se začudiš, ko vidiš uže dim iz koče se valiti, ko vidiš uže vse na nogah, ko vidiš pastirje in majarice živino iz hleva izpuščati. Mislil si bodeš, vsaj je še le tri ura — a majarica ti pove, da je to tu gori kaj vsakdanjega, navadnega. — Solnce se prikazuje izza gor in dreves vedno više in više, vsa planina je naenkrat obsijana in tvoje srce poskakuje samega začudenja, naravne krasote. — Taka je tedaj na planinah, visoko gori, sredi hribov in mej prostimi planinarcami. Vse to izkusila in občudovala je i naša tropica. Nikdar ne pozabim večera, noči in jutra na planini.

Majarica nam napravi kosilo; najedši in preskrbevši se s potnino se napotimo proti vrhu „Košute“.

Pot je bila početkom uže še hodna, akopram navkreber, pozneje pa je postajala vedno strmeja. Mej potom dospemo večkrat

do kake nove planine s kočami; tu si odpočijemo in z ondotnimi bivateli seznanimo. Od zadnje planine naprej, uže kakih 5—6000 črevljev visoko, pa se izgubi prava pot, in treba je kar lesti črez robovje in skalovje, ne oziraje se na prepade, ki zijajo na obeh straneh. Sreča je vendar še bila, da je bilo vreme ugodno, kajti o meglenem vremenu je popolnem nemogoče hoditi po teh potih. Za dobre tri ure dojdemo na najnižji vrh in uže tu odgrnil se je lep razgled, akopram še omejen od premnogih vrhov. Posebno čudno se mi je zdelo, ko ugledam na takej visočini ovce in še celo mnogo, koje je pasel pastir v gorskih cokljah, z veliko, debelo palico v roki. Zdaj jo mahujemo preko roba, koji meji Kranjsko od Koroške, in dospemo za dobro uro huda v najhujšej vročini ob najnižjih na najvišji vrh, na „Košuto“, in evo ti krasnega razgleda.

(Konec prih.)

temveč moramo svoje delo za brambo narodnosti s podvojenimi močmi nadaljevati. Naše terjatve so lojalne, svete in pravične; zato tudi tisti slovenski rodoljubi, kateri ste bili zdaj bolj mrzli za Slovenstvo, uvrstite se mej vnete delavce za povzdigo Slovenstva in razširjenje narodne zavesti. — Naši pozni nasledniki bodo nam hvaležni, če otmemo svojo narodnost po nemčenju in poitalijančenju in ohranimo svoj prelepi slovenski materni jezik. Dolžnost vsacega je, delati po svojih močeh v svojem domačem okraju, da narodna stvar ne bo zaspala, ampak se razvila v krepko drevo, ki bo rodilo sad boljše slovenske bodočnosti. Če tako delamo, svesti si bodimo, da bo končno zmagala pravična in sveta slovanska, pa tudi slovenska stvar, ter tudi nam Slovencem bo posijalo milejše solnce, solnce kulture in omike na narodnej podlogi.

Zdaj smo imeli pri nas jako vroče dneve in uže je žugala suša, 15. t. m. pa je dež pomagal in zdaj ajda uspešneje raste. Po bolj kamenitih njivah se po slučaju sledečih vročih dni suša prikazuje. Ajda dobro kaže. Slive in zgodnje hruške uže začenjajo zoreti, in so srednje, kakor tudi jabelka, plodile. Žito so uže v nižjih krajih omlatili, višje v gorah pa še le poželi, povsod so, kakor se čuje, s pridelkom zadovoljni, v nekaterih vaseh je pridelok še prav dober. Otava kaže, da bo srednja, druga detelja je dosta večja od prve, in po boljših njivah je poglela, in vsled tega ne bo za seme sposobna. V nižini in srednji višini v hribih je oves uže požet, po gorskih vaseh pa še ne, povsod pravijo, da je precej dobro plodil. Letina se more tu v Poljanskej dolini imenovati precej dobra in tudi iz bližnjih krajev od drugod slišimo enake glasove.

Domace stvari.

— (Iz Celovca) se piše, da so se volitve volilnih mož za drž. poslanca v okolici celovške in velikovške vršile 20. in 21. t. m. Dopisnik „N. Fr. Pr.“ jadicuje in toži, da bi utegnil biti voljen narodni slovenski kandidat g. Einspieler.

— (Kegljanje na korist dramatičnega društva) v čitalnici ljubljanske se vrši dobro. V desetih dnevih je kegljanih nad 1000 serij. Največje število kegljev je 21. Izkušenci trdijo, da to število ne bo prvaštva ohranilo. Na vabila odposlana po odboru za kegljanje prijateljem dramatičnega društva in rodoljubom je došlo: od gospé Babete Kogel 3 gold., Marije Dovgan 5 gold., od gg.: Ivan Tanška 3 gold., J. Goléta 1 gold., profesor Einspielerja 2 gold., Juraniča 1 gold., Simon Janežiča 1 gold., dr. Janežiča 1 goldinar. — Za omenjene novce se bode kegljalo. Uspeh se bode č. dariteljem naznanil. Za zdaj se jim od odbora izreka srčna zkhvala, ter se pristavlja željo, da bi še drugi prijatelji dramatike slovenske posnemali lepi izgled omenjenih č. darovateljev.

— (Lunin mrak) predsinočnjem je trajal blizu štiri ure, od desetih počenski. Veliko ljudij je gledalo zanimivi prizor, letošnje leto uže drugi.

— (Dezertiral) je, kakor se nam poroča, predvčeranjem nek infanterist tukajšnjega hrvatskega polka, popustivši svoje orožje v neke gostilnici. Dozdaj se nij še posrečilo, najti ga.

— (Suša.) Iz Radovljice se 22. t. m. piše, da je iskra pala iz železnične lokomotive iz dimnika na travo ob železnici, travo užgala, da bi bil kmalu požar nastal, ko bi ne bili gorečine potepili in ognja ustavili.

— (Na Triglavu) zida avstrijsko planinsko društvo hišo, ki bo kmalu dodelana. Potovanje na tega orjaka bode torej odslej nekoliko lažje, ker bode potnika zgoraj čakalo krepčilo.

— († J. Premrl) bivši ravnatelj celjske gimnazije, je v Gradcu umrl, 69 let star.

— (Od cesarja potrjen) je g. Janez Bart v Lindenhofu kot predsednik okrajnega zastopa v Slovenjem Gradcu, in gosp. Miha Vošner, kot njegov namestnik. Zastop je naroden.

— (Utonila sta) Janez Kunstič iz Nove vasi v Muri, ko je konje kopal, Marka Pliberšek v Dravi pri Ormužu.

— (Zasulo) je v kamni rudi na Vrangu posestnika Franca Krampergerja iz gornje Senarske pri sv. Lenartu v Slov. goricah in ga k priči ubilo.

— (Toča.) Od sv. Marka pod Ptujem se piše: Nijmo še imeli v naših krajih takovih žanjic, ki bi nam ajda tako čisto do tal požele, kakor nam njo je včeraj 18. t. m. ob 3. uri zvečer nemila — toča. Ajde in repe nij nikjer, koruza ob tla, tikve vse prebodene, krompir proč, z jedno besedo, vse je proč. Vihar je strehe metal raz hiše, drevo za drevesom pretrgal ali izkorenil. Toče smo še dnes vjutru imeli po jarkih kraj ceste na pedenj debelo. Strašen pogled. Škoda velika. Prišlo je od sv. Urbana in je vleklo proti jugu-izhodu na pol ure široko po Podvincih, Spuhljih, Zabavcih, Markovcih, Novivesi, Bukovcih, Stojncih prek Drave proti sv. Barbi v Halozah na Hrvaško.

— (Hud vihar) je bil 15. avg. v Polzeli, da je drevje ruval, nov mlin prekucnil, tudi je blisk udaril v Franc Vašelnovo hišo in je posestnikovega brata na tla vrgel, da so ga čez pol ure komaj k zavesti spravili.

Razne vesti.

* (Mama, pazi!) Na kolodvoru v Neapolji na Laškem so te dni videli lepega mladenciča, ki je peljal za roko kako triletno punčiko. Ko stopi v vagon, se mu spesne, da pade nazaj; zdaj pa pravi otrok: „Mama, pazi!“ Uradnikom, ki so zraven stali, se je zdelo potrebno, možko mater pokazati policaju. Na policiji pa se je izpričala, da je žena nekega kraljevega uradnika, ki je uže več dni v Rimu. Ona ga gre obiskat in se je oblekla po možko, samo „zaradi previdnosti“.

* (Iz rajha kulture.) Nemci se iz nas radi norca delajo, da smo babjeverci. Sledeči dogodek pa kaže, da tudi tam gori v rajhu nij še vse tako posebno razsvetljeno, da bi jim še za nas luči ostajalo. V Kaslu je 18. avgusta stal pred sodnijo 26 let star voznik, ki je 76 let staro ženico nevarno pretepel, češ, da mu je konje zacoprata. Žugal ji je, da jo ubije, ako mu v treh dneh ne „izcpra“ 700 tolarjev za konje. Pred sodnikom je ta nemški butelj ponavljal svojo trditev, in da je stara žena to tudi — obstala. — Če mu je pa res obstala, storila je to gotovo le zato, da je nij ubil. Sodnija ga je obsodila na tri mesece težke ječe.

Dunajska borza 24. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)			
Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	63	gld.	65 kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	63	"	80 "
Zlata renta . . .	74	"	90 "
1860 drž. posojilo . . .	112	"	— "
Akcije narodne banke . . .	833	"	— "
Kreditne akcije . . .	185	"	— "
London . . .	120	"	50 "
Napol. . .	9	"	66 "

C. kr. cekini	5	"	72½ "
Srebro	105	"	35 "
Državne marke	59	"	15 "

Komis,

slovenskega in nemškega, in tudi laškega jezika zmožen, želi svoje mesto spremeniti, ter išče druge službe, v mestu ali na deželi, v štacuni z mešanim blagom. Pisma naj se blagovoljno pošiljajo opravišču „Slov. Naroda“.

Štev. 3984.

(221—2)

Razpis.

Na deželnem posestvu „Zverinjak“ (Thiergarten) na Studencu pri Ljubljani se imajo vsled sklepa kranjskega deželnega zbora od 21. aprila l. 1877. za blaznico (norišnico) sledeče stavbe napraviti:

1. dve postati nemirnih bolnikov,
2. dve postati besnivih blaznov,
3. kuhinjska hiša,
4. vkupejšnje kopališče,
5. ledenica,
6. vodnjak,
7. potrebno vodotočje,
8. toplosna kurjava in ventilacija postát za nemirne in besnive,
9. vodni dovodi,
10. pokrita hodišča pri poprej omenjenih postatih.

Ta stavbinska dela se bodo oddala razvrstena po skupinah obrtnikov v izvršitev leta 1877., 1878. in 1879. proti plačilu dovršenega dela na podlagi jednotnih cén.

Zarad oddaje tega dela se razpisuje pismena ponudna obravnava

do 10. septembra 1877. l.

Po skupinah razvrsteno delo je primeroma proračunano

- a) kopanje tal in zidar-sko delo na . . . 64.858 gld. 90 kr.
- b) kamnarsko delo na . . . 5.322 " 01 "
- c) delo krovca s skr-limi na . . . 3.934 " 11 "
- d) kleparsko delo na . . . 4.220 " 50 "
- e) potrebno železje na . . . 4.083 " 76 "
- f) tesarsko delo na . . . 6.777 " — "

Dotični stavbinski podatki, namreč: stavbinski popis, črteži, splošni in posebni stavbinski pogoji, zaznamki jednotnih cén, proračuni dela in troškov so na razgled v pisarni deželnega stavbinskega urada v Ljubljani v gospodski ulici v dvorskem poslopji h. št. 2. v II. nadstropji od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne.

Ponudniki naj svoje ponudbe vsaj do 10. septembra 1877. leta do 12. ure dopoldne pri vložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega oddajo.

Ponudbe morajo biti na kolek za 50 krajcarjev pisane in zapečatene in z napisom na zavitku: Ponudba za . . . delo pri stavbi kranjske blaznice na Studencu. Vsaki ponudbi se ima priložiti 5% na jemčevina dotične, zgoraj za vsako delo naznanjene dražbine cene, bodi si v gotovini, ali v hranilničnih knjižicah kranjske hranilnice, ali v avstrijskih državnih dolžnih pismih po sedanji tržni ceni (kursu), ako ta ne presega imenske vrednosti. — Vsak ponudnik se mora v ponudbi izjaviti, da pozna predmet dela in zgoraj imenovane stavbinske črteže, popise, proračune in dražbine pogoje, ter da se tem pogojem pravokrepno podvrže. Ponudniki naj razločno s številkami in z besedami zapišejo svoj ponudni znesek v jednotnih cenah in koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih dražbenih cen, ter naj ponudbi pristavijo kraj in dan, potem svoje bivališče, svoj stan in svoj posel in lastnoročni podpis krstnega in rodbinskega imena. Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov po svoji razbornosti izbrati si podjetnike brez ozira na to, koliko odstotkov kdo odjenja in po okoliščinah tudi novo ponudbino obravnava razpisati.

Oziralo se bode le na pismene, v razpisni dobi došle ponudbe.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani dne 20. avgusta 1877.